

El Lío, que ha obert aquest estiu, pretén ser un restaurant-cabaret-club. Un sopar pot costar-hi entre 200 euros i 1.000. 0 més.

Eivissa: turisme de luxe per terra, mar i aire

Cambres a 3.000 euros la nit, vaixells a 600.000 euros la setmana, limusines a 1.600 euros el dia. L'illa que fou el paradís natural dels 'hippies' es transforma en una enorme sala VIP de multimilionaris arribats d'arreu. Xeics àrabs i magnats russos passegen la seua ostentació per una illa com més va més maquillada i lliurada a l'artificialitat.

Eivissa, la destinació turística que va néixer a final dels anys 60 i que d'aleshores ençà s'ha mantingut com un dels indrets capdavanters d'aquest sector a Europa, no para de trobar nous camins per a conservar ben viu el mite que representa. Si durant els anys 70 l'illa fou una icona d'autenticitat i *hippisme* rústic, si els 80 se'n despertà el vessant discoltequer i eròtic, i si els 90 es consolidà una imatge d'avantguarda musical que encara avui dura, els anys 10 del segle XXI inauguren una nova etapa: el turisme de luxe.

Es tracta d'un fenomen que tot just neix ara, però que neix amb tanta força que no sols els experts i els empresaris del sector ho confirmen, sinó que qualsevol persona que visiti habitualment l'illa o hi visqui, ho veu també tot d'una. Els darrers dos anys han aparegut una gran quantitat de locals d'una qualitat mai vista a l'illa, se n'han

Un dels reactors privats de Solid Air. Un vol mitjà des d'un país europeu fins a Eivissa pot costar entre 8.000 i 18.000 euros. George Clooney i Leonardo di Caprio hi han viatjat aquest estiu.

8.000 euros pel lloguer d'un jet privat

Mai com ara no s'havien vist tants de reactors privats a l'aeroport d'Eivissa. Fa només deu anys, els jets eren un fet molt poc habitual, però avui n'hi pot haver cinquanta d'estacionats a la plataforma de l'aeroport al mateix temps. Una xifra molt i molt gran tractant-se d'una illa que només té 130.000 habitants fixos.

A Eivissa es pot trobar al voltant d'una dotzena d'empreses que lloguen jets privats, tant si els tenen com si els obtenen d'algunes altres companyies. Una de les que té avions és la de Francisco Arrúe, que afirma que "per 2.700 euros es pot volar entre Palma i Eivissa". És clar que aquest trajecte és molt curt i el preu es dispara si parlem d'anar a Londres, París o Berlín, per exemple. A més a més, si l'avió ha d'esperar el client estacionat a l'aeroport durant un dia o uns quants, el preu també puja. "S'ha de pensar que entre set o vuit persones, això són pocs diners", raona Arrúe, que assegura que "cada vegada hi ha més gent que valora el factor temps". "Es perden hores a les terminals dels aeroports, fent cues, suportant retards... A més a més, avui dia, segons quins bitllets d'Iberia tampoc no són tan barats, i això que no viatges en classe d'executiu", afegeix.

La seua empresa té dos avions, que solen transportar des d'empresaris amb alt poder adquisitiu fins a disc-jòqueis que vénen a actuar a Eivissa i que cobren autèntiques fortunes en una nit. És el primer any que l'empresa d'Arrúe funciona a l'illa, però afirma que "hi ha demanda" d'aquesta mena de transport.

Una altra companyia que s'hi dedica és Solid Air. La portaveu a l'estat espanyol, Ariette van Driel, explica a EL TEMPS que un vol mitjà des d'un país europeu fins a Eivissa pot costar entre 8.000 i 18.000 euros, que es reparteixen entre els passatgers. Solid Air té avions Dassault Falcon 900, per a catorze persones; Cessna Citation Brave, per a cinc; o el singular i estilitzat Piaggio Avanti II. "No és tan car com molts es pensen. L'avantatge és que si has de volar a les tres del migdia no has d'esperar dues hores a l'aeroport; l'estalvi de temps és impressionant", argumenta van Driel. Igualment com Arrúe, la portaveu de Solid Air refusa que pagar milers d'euros per un viatge amb avió pugui ser considerat un inconvenient. El cantant David Guetta o els integrants de Swedish Mafia han aterrat aquest estiu a Eivissa en aquests avions, igual com també George Clooney i Leonardo di Caprio.

reformat per a convertir-los en establiments de luxe i s'hi ha intensificat d'una manera evident la presència de megaiots, jets privats i cotxes d'alt nivell. El naixement d'un nou turisme es fa palès, doncs, per terra, mar i aire.

Una de les primeres coses que criden l'atenció als turistes *corrents* és la proliferació de grans embarcacions privades al port d'Eivissa. Entre els dos ports esportius que hi funcionen, Marina Ibiza i Marina Botafoc, hi ha uns 800 amarraments. N'hi ha que acullen iots de 90 metres d'eslora, proveïts d'helicòpter a coberta, aixetes d'argent –i d'or i tot–, mobiliari de fustes precioses, una legió de tripulants i una despesa exagerada en carburant. Qui hi va, amb aquests vaixells? "Hi ha de tot, però alguns pertanyen a xeics àrabs, magnats russos, gent que té molts de diners", afirma el responsable del port Marina Ibiza, Daniel Marí, que confirma que aquest segment de clients "augmenta cada vegada més". De fet, aquest port esportiu s'ha reformat per a poder incloure amarraments de més capacitat i allotjar més iots d'aquesta mena.

Aquests milionaris, que sovint tenen a les mans el mercat del petroli mundial o bé són involucrats en activitats no pas sempre exemplars, tenen a Eivissa un autèntic paradís per a gastar-se els diners i passar-se-la bé. Per començar, segons Marí, si vénen amb un iot que necessiti un amarrament de quaranta metres (pel gust d'aquests personatges, és una mida modesta) han de pagar 2.000 euros cada dia, "i n'hi ha que vénen només per un dia, però n'hi ha que s'hi queden una setmana o quinze dies i tot", assegura. Aquest estiu s'hi poden veure exemplars impressionants, com ara el Nina J., de 45 metres d'eslora, propietat d'Andrea Casiraghi, o l'A del magnat rus Andrei Melnixonko, o bé el Moonlight II, de 85 metres i que es pot llogar per la *mòdica* quantitat de 600.000 euros la setmana, amb 34 tripulants. No fa gaire, hi hagué un incident greu per culpa del iot Turama, de més de cent metres (de fet, sembla un transatlàntic), quan l'enorme àncora del vaixell arrasà unes quantes hectàrees de praderia de posidònia del fons marí, protegida per l'Unesco, mentre estava fondejat davant Formentera. Els ecologistes van denunciar judicialment els fets.

MOISÉS COPIA

A dalt, Paris Hilton i la seua germana en arribar a Eivissa, fa poques setmanes. A l'aeroport les esperava un cotxe de l'hotel Ushuaia. A sota, el iot Turama, amb heliport inclòs. Aquest vaixell va ser denunciat per haver fet malbé la praderia de posidònia quan va ancorar davant Formentera.

TURAMA

“Tot per als clients”. Aquests selectes visitants bé han de sopar, divertir-se, llogar una cambra d’hotel... Lara Garcia és una treballadora del Marina Ibiza que s’encarrega d’un departament específicament pensat per a “aconseguir el que faci falta” als adinerats clients que, en arribar a l’illa, comencen a reclamar serveis de tota mena. Garcia dirigeix l’anomenat *concierge service* del port esportiu. “Ens encarregam de qualsevol cosa que el client necessiti, com ara una reserva en un restaurant, trobar caviar, llogar un avió privat, oferir servei de bugaderia...” El cas és que un turista d’aquests, de sobte, demana una taula per a deu persones al restaurant d’una de les discoteques més selectes de l’illa, que ja tenen les reserves fetes des de fa temps i, per tant, ho tenen tot ocupat. “Cal treballar molt i en molt poc temps”, reconeix Lara Garcia. Els àrabs, que vénen de Qatar, l’Aràbia Saudita, Kuwait i més països del golf Pèrsic, demanen cotxes de luxe, amb xofer per a tot lo dia. Igualment, els russos o els empresaris espanyols, anglesos o alemanys que estiren més el braç que la màniga. Per això cada vegada més sovint es veuen per les carreteres de l’illa unes limusines impressionants, llargues com un autobús i només a l’abast d’economies estratosfèriques. Llogar una d’aquestes limusines costa 500 euros cada tres hores, o 1.500 euros si son deu hores. El dedins sembla una discoteca: llums de neó, taulell de bar, ampolles de Moët Chandon, pantalles LCD... Llogar una limusina Lincoln Stretch són 1.600 euros si és per a un dia sencer, cosa que fan sovint els usuaris d’aquests vehicles, que no son pas pocs. A Eivissa cada vegada apareixen més empreses d’aquesta mena. A internet, per exemple, es pot comprovar com hi ha diverses companyies que es dediquen a aquest segment de vehicles de superluxe. A més a més, no tan sols tracten amb cotxes; també posen a disposició de tothom qui ho pugui pagar mansions al camp, avions privats, organització de festes exclusives, dinars... Totes aquestes empreses asseguruen que el negoci els va bé, i moltes ja pensen a ampliar la flota de vehicles.

El Gran Hotel Ibiza, situat al passeig marítim de la ciutat, amb vistes privilegiades cap a Dalt Vila i el port, és un establiment que encara no té ni deu

“Eivissa ja és més coneguda mundialment que no pas Mallorca”

Joan Josep Riera és president dels empresaris hotelers d’Eivissa.

—Com és que hi ve gent cada vegada més rica a Eivissa?

—Cada any s’obren hotels d’alta categoria i nous *beach-clubs*, és a dir, restaurants a primera línia de mar amb música, llits balnesos i cambres atractius. Això es veu en indrets com Platja d’en Bossa, on n’hi ha uns quants, a Cala Bassa, Cala Llonga, Cala Nova, es Jondal, es Cavallet o es cap Falcó. A més a més, pensem que la categoria dels hotels puja sense parar. Els darrers deu anys hem passat de tenir 18 hotels de quatre estrelles a tenir-ne 28, i de tenir només un hotel de cinc estrelles hem passat a tenir-ne 6. D’aquests darrers, abans hi havia 128 places a tota l’illa i ara ja són 1.100, només en una dècada. Això demostra que hi ha demanda d’aquest segment de turisme. I cal no oblidar l’agroturisme, que ha crescut extraordinàriament per tota l’illa.

Els empresaris han arribat al convenciment que si no fan les coses com cal, més val retirar-se d’aquest negoci. Per això hi ha una aposta decidida per una categoria alta. No vull deixar de comentar els restaurants; estic convençut que Eivissa té uns restaurants magnífics, boníssims.

—Aquesta classe de turista no nota la crisi, segons que sembla...

—Fins i tot els anys més dolents, més fluixos turísticament, allò que funciona millor son els negocis de qualitat.

—Cada vegada hi ha més xeiç àrabs, més multimilionaris russos. És positiu això, per a Eivissa?

—A part la despesa formidable que fan, aquesta gent fa que Eivissa sigui contínuament als mitjans de comunicació. Això és una publicitat impagable. Ara mateix, Eivissa ja és molt més coneguda internacionalment que no pas Mallorca. En *glamour*, ja hem

LORENA PORTERO

L’Hotel Atzaró, a l’interior d’Eivissa, entre Sant Joan i Santa Eulària, ha convertit els vells corralos en cambres i suites per les quals es paga entre 360 i 750 euros la nit.

superat tant Marbella com Mallorca, això és evident.

—**Però ahora es perd aquella imatge d'autenticitat natural, de bohèmia i de rusticitat que caracteritzà Eivissa en una època...**

—Sí, l'altre dia hi havia una periodista d'Eivissa que deia que l'illa es va assemblant cada vegada més a Miami. Deu ser cert... Però pensem que comencen a venir turistes dels EUA, d' Austràlia i del Japó, que mai no havien vingut. Els operadors russos contracten moltes places. Això demostra el gran potencial que encara té la indústria turística de l'illa.

—**S'ha de ser milionari per a venir de turista a Eivissa?**

—No. Tampoc no hem de perdre el nord... Pensem que la majoria dels hotels de l'illa tenen tres estrelles, i que de cinc estrelles només n'hi ha sis d'un total de 300 establiments. És una part molt petita. No tot és luxe, també hi ha hamburgueseries i pizzeries. A més a més, és difícil que venguin dos milions de multimilionaris cada estiu. Necessitam tothom. Però Eivissa es caracteritza per una oferta enorme i molt variada en un espai de territori molt petit. Això és una cosa que he comprovat viatjant pel món i que no és fàcil de trobar en uns altres indrets. Això atreu aquesta classe de gent.

Joan Josep Riera, president dels hotelers d'Eivissa.

MOISÉS COPA

anys i ja és considerat el màxim exponent dels hotels de qualitat a l'illa. Té una clientela variada: s'hi poden trobar famílies amb nens, matrimonis, joves... “Tan aviat hi ha una família sencera de xeics àrabs com joves sols afeccionats a la música electrònica que vénen des de l'altra punta del món només per a escoltar un disc-jòquei determinat”, afirma Àngel Aragón, cap de comunicació de l'hotel. Però tots comparteixen una característica: màxim poder adquisitiu. “Volen exclusivitat total i paguen tant com calgui. Volen estar tranquils i no haver-se de barrejar amb la resta de la gent”, afegeix Aragón. A la porta de l'hotel hi aparquen els Lamborghini, els Porsche o els Mercedes descapotables per a recollir clients i portar-los a recórrer els llocs de la diversió illenca. Què els costa, a aquests milionaris, dormir

una nit aquí? Les *suites* més cares de totes arriben a 3.000 euros. Això val una espectacular cambra de 150 metres quadrats, que en realitat és un apartament sencer, amb piscina privada, *jacuzzi*, “maxibar” (com ironitza Aragón) i, òbviament, també un servei *d'aconseguir coses*, que aquí s'anomena *guest-relations*. “A vegades ens demanen que els preparem un iot per a anar a primera hora del matí a Formentera, fer un dinar de llagosta a migdia en un restaurant de l'illa i que els reculli un Mercedes al port a una hora determinada”, explica aquest portaveu de l'hotel, que està convençut que aquest turisme no és un fenomen passatger a l'illa, “sinó que cada dia creix”.

De fet, aquests darrers deu anys el nombre d'hotels de cinc estrelles s'ha disparat a Eivissa: s'ha passat d'un de

sol (l'Hacienda, al municipi de Sant Joan) a sis repartits per tota l'illa, i amb les cambres sempre plenes a l'estiu. Una altra cosa és a l'hivern, quan tot canvia i aquests establiments, que per llei haurien d'obrir tot l'any, han de tancar portes en temporada baixa. “Passa que aquí tots els empresaris s'apunten a la gamma més alta perquè en els tres mesos que dura la temporada no es pot viure de vendre entrepans”, afegeix. Això explicaria per què es viu aquest *boom* de la superqualitat: el turisme és una allau molt intensa que es produeix cada any, però molt breu, i s'ha d'aprofitar al màxim.

—**'Glamour' als quioscs de platja.**

Això passa fins i tot a modestos quioscs de platja, com el Blue Marlin, des Jondal, al municipi de Sant Josep. Aquest

LORENA PORTERO

A l'Hotel Ushuaia no s'hi va a dormir. Té les cambres preparades per a ballar i escoltar música. A fora s'hi fan concerts al mig del dia.

lloc, on fa pocs anys se servien cerveses i plats de calamars a la romana, s'ha convertit de sobte en una espècie de solari-discoteca-restaurant amb mobles postmoderns i preus esgarrifosos. Ha deixat de ser un establiment popular i autèntic i ha esdevengut un negoci d'elit per a una minoria que ve aquí a exhibir-se i a presumir d'haver gastat fortunes en un matí o en una tarda. Les gandules que hi ha a la zona costanera de domini públic tenen un preu més o menys normal, perquè és legalment regulat, però els autèntics llits (per a 3 o 4 places) que s'instal·len dins el terreny privat es paguen a 350 euros el dia, incloent-hi un plat de la carta. Això, juntament amb la música electrònica que hi sona i l'ambient *lounge* general, dona a l'indret l'aspecte de sala VIP a l'aire lliure. N'hi ha prou de fer una ullada a la portada de la web (www.bluemarlinibiza.com) per a comprovar en què s'ha convertit un vell quiosc de platja: en una discoteca descapotable. Passa això mateix al quiosc de Cala Bassa, que fa només dos anys era el típic lloc on anava la població local a passar una

jornada de platja i a menjar bé de preu. Avui, cambrers musculats atenen un establiment que també ha quedat convertit en això que ara s'anomena *beach club*, amb disc-jòqueis com a reclam inevitable, amb mobles cars i selectes i amb preus també cars i selectes.

La cantant Shakira, el tennista Rafel Nadal, Naomi Campbell, Paris Hilton, George Clooney, Leonardo Di Caprio, Messi, Carles Puyol i un inacabable etcètera són alguns dels VIP que es poden veure en aquests indrets amb la seua darrera conquesta mentre, des d'indrets invisibles, els disparen ràfegues de fotos una plaga de *paparazzi* que també guanyaran esplèndides quantitats pels reportatges exclusius.

Glamour als ports esportius, a la ciutat, a les platges i també a l'interior. El terreny rústic, aquell que conforma el paisatge tradicional d'Eivissa, es va convertint només en el marc decoratiu d'hotels per a milionaris que s'escampen per tota l'illa. L'agroturisme i els hotels rurals s'instal·len en centenàries cases de pagès, on els corrals es fan cambres pagades a centenars d'euros la

nit. És el cas de l'hotel Atzaró, enmig del camp, entre Sant Joan i Santa Eulària. Aquesta casa, on fa poques dècades hi vivia una família pagesa que menava un ramat d'ovelles i conreava la terra de sol a sol, ara és un establiment on descansen famosos d'arreu pagant 360 euros cada nit per la cambra doble més modesta, o 750 per la *suite* de luxe. Com Atzaró, hi ha desenes de cases d'aquesta mena, amb preus semblants i sense problemes de clientela. Són lloc predilecte per a l'aristocràcia catalana, madrilenya i europea a l'hora de celebrar noces pintoresques a l'estil *ad lib*, és a dir, amb tots els convidats vestits de blanc imitant la moda que caracteritza l'illa fins fa pocs anys.

Fa pocs dies que va arribar la multimilionària nord-americana Paris Hilton, acompanyada de la seua germana. La primera cosa que varen fer va ser anar a un dels locals que s'han estrenat aquest estiu, l'Ushuaia Beach Hotel, i que és la darrera moda entre els fans de la música electrònica. En realitat, l'Ushuaia, situat a Platja d'en Bossa, en terrenys del grup Matutes, és una còpia de la

LORENA PORTERO

Entrada a l'actuació del DJ francès David Guetta aquest estiu. Les discoteques tenen sales VIP a partir de 1.000 euros.

fórmula d'hotel-discoteca que triomfa a Miami i, segons que sembla, també a Eivissa. Aquest establiment té cambres, però en realitat no sempre serveixen per a dormir, sinó per a ballar i escoltar música amb una pantalla de vídeo a davant. A fora, s'hi fan concerts amb milers de persones a l'aire lliure i en ple dia, cosa que, naturalment, ha motivat queixes dels veïnats. Sigui com sigui, Juan Suárez, expert en la vida nocturna eivissenca, admet que "no és un hotel per a dormir, sinó per a passar-s'ho be". L'Ushuaia és una mostra d'allò que pot acabar essent el turisme eivissenc: una indústria amb proliferació de *senyorettes* sempre ben predisposades envers els clients, sobretot si són rics (i aquí ho son tots), i preus prohibitius per a turistes corrents, uns turistes que, de tota manera, mai no s'allotjarien en un hotel on el soroll és continu i la bogeria, també.

Més novetats per a butxaques privilegiades. El Lío és un altre negoci que ha obert aquest estiu en la mateixa línia. És propietat de Ricard Urgell, de la discoteca Pachá. Es tracta d'un local que fins

ara era la discoteca El Divino, al passeig marítim de la ciutat, i que s'ha transformat en un "tot-en-un", com afirma Kelly, una de les portaveus habituals. "Pretenem que això sigui un restaurant-cabaret-club, amb espectacles durant el sopar i amb les artistes anant de l'un costat a l'altre relacionant-se amb els clients", explica. Això sí, sopar aquí obligarà a deixar damunt la taula entre 200 euros i 1.000, tot i que és habitual que els clients s'hi gastin molt més.

I encara no hem parlat de les discoteques, tal volta l'atracció turística d'Eivissa més coneguda internacionalment. Amnesia, Privilege, Space, Pachá, Es Paradís són, segurament, les més importants i amb una entrada que, sense arribar a les desorbitades tarifes que acabam de veure pertot arreu, tampoc no és pas barata. Al voltant de 50 euros es cobren a les més importants, depenent del dia i de la festa que s'hi faci, però és que comprar un parell de begudes quan ja s'és a l'interior pot disparar el preu considerablement. Sigui com sigui, les discoteques són tal vegada un lloc on continuen anant

des dels rics declarats fins a turistes més modestos que no volen anar-se'n sense, almenys, una o dues nits de la famosa *marxa* eivissenca. Ara bé, els autèntics milionaris també hi tenen un espai vedat a qualsevol altre mortal: les sales VIP. Aquestes dependències es poden llogar per 1.000 euros –i fins i tot 2.000– per nit a la discoteca Pachá. Una ampolla de cava t'hi pot costar uns 300 euros més.

Aquesta és la nova Eivissa turística que va començar a néixer fa dos o tres estius. Res a veure amb aquella imatge bucòlica i gairebé pastoral de les comunes *hippies* que conviuen en pacífica harmonia amb els pagesos del camp. Els 2 CV han estat substituïts per les limusines, que ja no circulen per camins de terra entre ametllers, sinó per autopistes que migparteixen l'illa. El conjunt dels empresaris i de la societat assisteix a aquest canvi amb una barreja de resignació i certa satisfacció, perquè, al cap i a la fi, són molts diners que hi surten guanyant.

Joan Lluís Ferrer